

Udskriftsdato: 19. december 2025

FOU nr 2011.0502 (Gældende)

2011 5-2. Ombudsmandens kompetence over for energiselskaber

Ministerium: Folketinget

2011 5-2. Ombudsmandens kompetence over for energiselskaber

Resumé

En journalist klagede til ombudsmanden over sagsbehandlingstiden hos et energiselskab i en sag om aktindsigt. Det fremgik at journalisten havde anmodet om aktindsigt i en række oplysninger hos et energiselskab. Selskabet bestod af flere selskaber hvor nogle selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, og nogle ikke selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet, men direkte eller indirekte var ejere af de andre selskaber.

Sagen rejste i første omgang et spørgsmål om ombudsmandens kompetence i forhold til disse selskaber.

Det var energiselskabets opfattelse at alene de selskaber der selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, var omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, mens det ikke var tilfældet for de selskaber der ikke selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet, men direkte eller indirekte var ejere af de andre selskaber. Dette var Dansk Energi og Justitsministeriet – på baggrund af de foreliggende oplysninger – enige i.

Ombudsmanden var ud fra de foreliggende oplysninger enig i at alene de selskaber der selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, var omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, mens det ikke var tilfældet for de selskaber der ikke selv producerede, transmitterede eller distribuerede elektricitet, men direkte eller indirekte var ejere af de andre selskaber. Ombudsmanden havde derfor i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, alene mulighed for at bestemme at de førstnævnte selskaber skulle være omfattet af ombudsmandens virksomhed, men ikke de øvrige selskaber.

(J.nr. 2010-5164-3000)

En journalist (A) klagede til mig over sagsbehandlingstiden hos Energi Midt i en sag om aktindsigt. Det fremgik at journalisten havde anmodet om aktindsigt i en række oplysninger hos Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S, Energi Midt Net A/S, Energi Midt Net Vest A/S og Energi Midt Handel A/S.

Sagen rejste i første omgang et spørgsmål om ombudsmandens kompetence i forhold til disse selskaber.

Ombudsmandens bemærkninger

”Ombudsmandens kompetence

Sagen rejser som nævnt i første omgang et spørgsmål om ombudsmandens kompetence i forhold til Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S, Energi Midt Net A/S, Energi Midt Net Vest A/S og Energi Midt Handel A/S.

Det bestemmes i § 7, stk. 1, 1. pkt., i ombudsmandsloven (lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand som ændret bl.a. ved lov nr. 502 af 12. juni 2009) at ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a. at virksomheder organiseret i selskabsform – som f.eks. de omhandlede Energi Midt-selskaber – som udgangspunkt ikke er omfattet af ombudsmandens virksomhed da de ikke er en del af den offentlige forvaltning. Det bestemmes imidlertid i ombudsmands-

lovens § 7, stk. 4, at '[s]åfremt selskaber, institutioner, foreninger m.v. ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan Ombudsmanden bestemme, at de pågældende organer i samme omfang skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed'.

Hensigten med ombudsmandslovens § 7 er at skabe overensstemmelse mellem ombudsmandens kompetence og anvendelsesområdet for bl.a. offentlighedsloven.

I offentlighedslovens § 1, stk. 1, bestemmes det at loven gælder for 'al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning'. Ifølge lovens § 1, stk. 2, nr. 1, gælder offentlighedsloven endvidere for 'elforsyningsselskaber, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover'.

Det er opfattelsen hos Dansk Energi og Energi Midt at alene Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Det er derimod opfattelsen hos Dansk Energi og Energi Midt at de tre øvrige Energi Midt-selskaber ikke udøver virksomhed som omtalt i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, da de ikke 'producerer, transmitterer eller distribuerer' elektricitet. Energi Midt skriver i en udtalelse af 14. januar 2011 at Energi Midt Handel A/S forestår 'salg' af el, Energi Midt A/S forestår den 'overordnede administration' for de øvrige virksomheder i koncernen, men driver ikke selv virksomhed med 'produktion, transmission eller distribution' af el, og Energi Midt Holding a.m.b.a. er et rent holdingselskab som er eneaktionær i Energi Midt A/S og driver virksomhed gennem dette selskab og dets datterselskaber.

Spørgsmålet er om disse tre selskaber (Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding a.m.b.a.) – hvis de ikke selv kan anses for omfattet af ordlyden af bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, da de ikke 'producerer, transmitterer eller distribuerer' elektricitet – via direkte eller indirekte ejerskab af selskaber der er omfattet af bestemmelsen, også selv må anses for omfattet.

Justitsministeriet har i en udtalelse af 17. juni 2011 bl.a. skrevet at det fremgår af ordlyden og af forarbejderne til offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1 – sammenholdt med ordlyden af og forarbejderne til den elforsyningslov der var gældende på tidspunktet for indførelsen af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1 – at bestemmelsen alene omfatter elforsyningsvirksomheder der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet. Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse at virksomheder der alene driver anden form for virksomhed, f.eks. handel med elektricitet, ikke er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1. Denne bestemmelse omfatter efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke virksomheder der uden selv at være omfattet af bestemmelsen, direkte eller indirekte måtte eje virksomheder der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, idet de pågældende virksomheder ikke derved kan siges at producere, transmittere eller distribuere elektricitet. Hvis Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding a.m.b.a. ikke selv producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, vil de pågældende selskaber efter Justitsministeriets opfattelse således ikke være omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Jeg er enig med Justitsministeriet i at ud fra ordlyden af og forarbejderne til offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, omfatter bestemmelsen alene elforsyningsvirksomheder der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet. Jeg er på den baggrund også enig med Justitsministeriet i at virksomheder der alene driver anden form for virksomhed, f.eks. handel med elektricitet, ikke er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1. Ligeledes er jeg enig med Justitsministeriet i at heller ikke virksomheder der uden selv at være omfattet af bestemmelsen, direkte eller indirekte måtte eje virksomheder der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, er omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, idet de pågældende virksomheder ikke derved kan siges at producere, transmittere eller distribuere elektricitet.

Jeg har lagt vægt på at det efter min opfattelse følger af en umiddelbar forståelse af ordlyden af bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1. Endvidere har jeg lagt vægt på at bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, må ses som en undtagelsesregel til udgangspunktet i lovens § 1, stk. 1, om at alene den offentlige forvaltning er omfattet. Dette taler for at man skal være forsigtig med at foretage en udvidende fortolkning af bestemmelsen som fastlægger et materielt kriterium for de omfattede virksomheder. Ligeledes har jeg lagt vægt på at forarbejderne til bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, ikke ses at være inde på spørgsmålet om den situation hvor et selskab ikke selv udøver den omhandlede virksomhed, men ejer – direkte eller indirekte – selskaber der er omfattet, og forarbejderne taler således heller ikke for en anden fortolkning end den der umiddelbart følger af ordlyden af bestemmelsen.

Hvis det herefter må lægges til grund at Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding a.m.b.a. ikke selv producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, er disse selskaber efter min opfattelse ikke omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Da det efter de oplysninger jeg har modtaget fra Energi Midt, må lægges til grund at Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding a.m.b.a. ikke selv producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, er disse selskaber efter min opfattelse ikke omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Jeg er herefter ud fra de foreliggende oplysninger enig i at alene Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, mens det ikke er tilfældet for så vidt angår Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S og Energi Midt Handel A/S. Jeg har derfor i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, alene mulighed for at bestemme at Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed. Jeg har således ikke mulighed for at bestemme at Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S og Energi Midt Handel A/S skal være omfattet af ombudsmandens kompetence.

Min undersøgelse af sagen vil således alene kunne omfatte Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S, men ikke Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S og Energi Midt Handel A/S.

Jeg har i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, bestemt at Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Klagen over sagsbehandlingstiden

Du har klaget til mig over sagsbehandlingstiden i sagen om aktindsigt.

Jeg har besluttet ikke at iværksætte en undersøgelse i anledning af din klage over sagsbehandlingstiden hos Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S. Jeg henviser til at ombudsmanden selv afgør om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse (ombudsmandslovens § 16, stk. 1). Jeg har lagt vægt på at Energi Midt den 14. januar 2011 har taget stilling til din anmodning om aktindsigt for så vidt angår oplysninger hos Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S og samtidig har beklaget sagsbehandlingstiden.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.”

Sagsfremstilling

Journalist A klagede i e-mail af 13. december 2010 til mig over sagsbehandlingstiden hos Energi Midt i en sag om aktindsigt. Det fremgik at han havde anmodet om aktindsigt i en række oplysninger hos Energi

Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S, Energi Midt Net A/S, Energi Midt Net Vest A/S og Energi Midt Handel A/S.

Den 22. december 2010 skrev jeg bl.a. følgende til A:

”Det bestemmes i § 7, stk. 1, 1. pkt., i ombudsmandsloven (lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand som ændret bl.a. ved lov nr. 502 af 12. juni 2009) at ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a. at virksomheder organiseret i selskabsform – som f.eks. de omhandlede Energi Midt-selskaber – som udgangspunkt ikke er omfattet af ombudsmandens virksomhed da de ikke er en del af den offentlige forvaltning. Det bestemmes imidlertid i ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at '[s]åfremt selskaber, institutioner, foreninger m.v. ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan Ombudsmanden bestemme, at de pågældende organer i samme omfang skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed'.

Hensigten med ombudsmandslovens § 7 er at skabe overensstemmelse mellem ombudsmandens kompetence og anvendelsesområdet for bl.a. offentlighedsloven.

I offentlighedslovens § 1, stk. 1, bestemmes det at loven gælder for 'al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning'. Ifølge lovens § 1, stk. 2, gælder offentlighedsloven endvidere for bl.a. 'elforsyningsselskaber, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover'. Jeg går umiddelbart ud fra at de Energi Midt-selskaber som er nævnt i din anmodning om aktindsigt, er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, og dermed af offentlighedslovens regler om aktindsigt.

I overensstemmelse med hensigten bag ombudsmandslovens § 7 er jeg indstillet på i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at bestemme at de omhandlede Energi Midt-selskaber skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed. Før jeg tager stilling hertil, har jeg anmodet Energi Midt om at sende mig bemærkninger dels til spørgsmålet om hvorvidt de omhandlede Energi Midt-selskaber er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, dels til at jeg er indstillet på at bestemme at selskaberne skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed. Jeg har endvidere anmodet Dansk Energi – som jeg efter det foreliggende kan se at bl.a. Energi Midt Holding a.m.b.a. er medlem af – om at sende mig eventuelle bemærkninger til at jeg er indstillet på at bestemme at de omhandlede Energi Midt-selskaber skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.”

Ligeledes den 22. december 2010 skrev jeg til Energi Midt og Dansk Energi som anført i mit brev til A.

I e-mail af 4. januar 2011 skrev Dansk Energi bl.a. følgende til mig:

”Det er Dansk Energis opfattelse, at offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, ikke kan udvides til at omfatte andre, end de i bestemmelsen specifikt nævnte selskaber, nemlig de selskaber, der enten producerer, transmitterer og/eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover.

Det bemærkes i den sammenhæng, at i den danske energibranche sondres der traditionelt mellem transmission hhv. distribution, sådan at al forsyning ved spænding under 120 kV (= 1.200 V) kaldes distribution, mens al forsyning ved spænding på 120 kV eller derover kaldes transmission; forsyning ved spænding under 500 V foregår typisk kun mellem et kabelskab (i skel) og en forbrugsenhed, dvs. fra vejen og til forbrugerens egen ejendom (hovedsageligt ved spænding på blot 0,4 kV).

Selskaberne Energi Midt Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S og Energi Midt Handel A/S udøver efter Dansk Energis overbevisning ikke nogen af de i bestemmelsen nævnte aktiviteter (produktion, transmission eller distribution), hvorimod selskaberne Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S netop udøver transmission (distribution) af elektricitet.

Det er på denne baggrund Dansk Energis samlede vurdering, at der ikke er hjemmel i ombudsmandslovens § 7, stk. 4, jf. offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, til at bestemme, at selskaberne Energi Midt

Holding a.m.b.a., Energi Midt A/S og Energi Midt Handel A/S skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed.”

I brev af 14. januar 2011 skrev Energi Midt bl.a. følgende til mig:

”Med henvisning til Ombudsmandens skrivelse af 22.12.2010 skal vi meddele, at af de nævnte selskaber er efter vores opfattelse alene Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, da det alene er disse selskaber, der beskæftiger sig med produktion, transmission eller distribution af elektricitet som anført i loven.

De øvrige nævnte selskaber beskæftiger sig med følgende:

Energi Midt Holding AmbA:

Dette selskab er et rent holdingselskab, som er eneaktionær i Energi Midt A/S og driver virksomhed gennem dette selskab og dets datterselskaber, herunder net- og forsyningspligtvirksomhed mv.

Energi Midt A/S:

Dette selskab forestår den overordnede administration for de øvrige virksomheder i koncernen, men driver ikke selv virksomhed med produktion, transmission eller distribution af el.

Energi Midt Handel A/S:

Dette selskab forestår salg af el til erhvervsvirksomheder og private.

Samtidig skal vi meddele, at vi ikke har bemærkninger til, at Ombudsmanden er indstillet på at lade de selskaber, som er omfattet af offentlighedsloven tillige være omfattet af Ombudsmandens virksomhed, jf. ombudsmandslovens § 7.”

Ligeledes ved et brev af 14. januar 2011 tog Energi Midt stilling til A's anmodning om aktindsigt. Energi Midt skrev at alene Energi Midt Net A/S og Energi Midt Net Vest A/S var omfattet af offentlighedsloven, og Energi Midt gav herefter A aktindsigt i oplysninger vedrørende disse selskaber. Energi Midt beklagede samtidig sagsbehandlingstiden.

Den 21. februar 2011 skrev jeg bl.a. følgende til A:

”Det er opfattelsen hos Dansk Energi og Energi Midt at tre af Energi Midt-selskaberne ikke udøver virksomhed som omtalt i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, da de ikke ’producerer, transmitterer eller distribuerer’ elektricitet. Jeg vedlægger en kopi af Dansk Energis udtalelse af 4. januar 2011 og Energi Midts udtalelse af 14. januar 2011.

Spørgsmålet er om disse tre selskaber – hvis de ikke selv kan anses for omfattet af ordlyden af bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, da de ikke ’producerer, transmitterer eller distribuerer’ elektricitet – via direkte eller indirekte ejerskab af selskaber der er omfattet af bestemmelsen, også selv må anses for omfattet.

På baggrund af udtalelserne fra Dansk Energi og Energi Midt finder jeg det mest korrekt at jeg – før jeg tager stilling til spørgsmålet om min kompetence i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, som afhænger af om selskaberne er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1 – hører Justitsministeriet om hvorvidt de tre selskaber efter Justitsministeriets opfattelse kan anses for omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1. Jeg bemærker at offentlighedsloven hører under Justitsministeriets ressortområde. Jeg vedlægger en kopi af mit brev til Justitsministeriet.”

Ligeledes den 21. februar 2011 anmodede jeg Justitsministeriet om en udtalelse. Jeg skrev bl.a. følgende:

”Vogter, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (1998), side 68 ff, og Offentlighedskommisionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 283 f, omtaler ikke denne situation med selskaber der ikke selv udøver den virksomhed der angives i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, men ejer – direkte eller indirekte – selskaber der er omfattet.

I forslaget til offentlighedsloven var bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, formuleret anderledes end den det endte med at blive. Den lød på 'selskaber, institutioner, foreninger m.v., der driver elforsyningsvirksomhed, hvortil der efter lov om elforsyning kræves bevilling'. I lovforslagsbemærkningerne blev det anført at de større elforsyningsvirksomheder som efter elforsyningsloven skulle have bevilling, umiddelbart var omfattet af offentlighedsloven, mens elforsyningsvirksomheder som alene distribuerede el, ikke skulle have bevilling efter elforsyningsloven og derfor ikke ville være omfattet af offentlighedsloven.

Under behandlingen af lovforslaget i Folketinget blev bestemmelsen ændret til den gældende formulering. Herefter var (større) distributionsanlæg også omfattet. I bemærkningerne til ændringen (Folketingstidende 1985-86, tillæg B, sp. 112 ff og sp. 237 f) er det anført at den fastsatte grænse på 500 V svarer til den grænse der efter den daværende elforsyningslovs § 9 var afgørende for om en elforsyningsvirksomhed var omfattet af elforsyningslovens regler om prisberegning m.v.

Forarbejderne til bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, ses heller ikke at være inde på spørgsmålet om den situation hvor et selskab ikke selv udøver den virksomhed der angives i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, men ejer – direkte eller indirekte – selskaber der er omfattet.

Jeg skal på den baggrund anmode Justitsministeriet om en udtalelse om hvorvidt de tre selskaber – Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding AmbA – efter Justitsministeriets opfattelse må anses for omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.”

Jeg modtog herefter Justitsministeriets udtalelse af 17. juni 2011. Her har Justitsministeriet skrevet bl.a. følgende:

”2. Offentlighedsloven gælder for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning, jf. lovens § 1, stk. 1.

Institutioner, der er organiseret i selskabsform – som eksempelvis aktie-, andels- og interessentskaber – kan ikke henregnes til den offentlige forvaltning og falder derfor som udgangspunkt uden for offentlighedslovens anvendelsesområde.

Med offentlighedslovens § 1, stk. 2, udvides lovens anvendelsesområde imidlertid til at omfatte visse større energiforsyningsvirksomheder, naturgasforsyningsvirksomheder og kollektive varmforsyningsanlæg.

Det følger af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, at loven gælder for elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover.

Bestemmelsen i lovens § 1, stk. 2, nr. 1, blev indsat ved lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen.

Forslaget til loven blev første gang fremsat den 15. marts 1984 og genfremsat den 3. oktober 1984. Begge forslag – der bortfaldt, da de ikke blev færdigbehandlet inden folketingsårets udløb – indeholdt ikke forslag om, at offentlighedsloven skulle gælde for selskaber, institutioner, foreninger m.v., der driver elforsyningsvirksomhed.

I det lovforslag, der blev genfremsat den 2. oktober 1985, var der som noget nyt foreslået indsat en bestemmelse i § 1, stk. 2, hvorefter offentlighedsloven ud over for den offentlige forvaltning skulle gælde for større elforsynings-, naturgasforsynings- og fjernvarmforsyningsvirksomheder. Det fremgik således af lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 1, at loven skulle gælde for selskaber, institutioner, foreninger m.v., der driver elforsyningsvirksomhed, hvortil der efter lov om elforsyning kræves bevilling. Af bemærkningerne til denne bestemmelse fremgår bl.a. følgende (Folketingstidende 1985/86, tillæg A, sp. 203 f.):

’Efter det tidligere fremsatte lovforslag ville privatretligt organiserede selskaber, der driver el-, gas- eller varmforsyningsvirksomhed, ikke umiddelbart være omfattet af loven, og der ville normalt heller ikke ved bekendtgørelse kunne træffes bestemmelse om, at de skulle være omfattet af loven.

Under folketingets behandling af lovforslaget i folketingssamlingen 1984/85 viste der sig imidlertid at være almindelig interesse for umiddelbart at inddrage de større virksomheder inden for de nævnte områder under offentlighedsloven.

I det foreliggende lovforslag er der derfor – som stk. 2 – medtaget en bestemmelse, hvorefter loven ud over for den offentlige forvaltning endvidere umiddelbart skal gælde for større elforsynings-, naturgasforsynings- og fjernvarmeforsyningsvirksomheder.

Efter bestemmelsen i *stk. 2, nr. 1*, er de større elforsyningsvirksomheder, som efter elforsyningsloven skal have bevilling, umiddelbart omfattet af offentlighedsloven. Elforsyningsvirksomheder, som alene distribuerer elektricitet, skal ikke have bevilling efter elforsyningsloven og vil således heller ikke være omfattet af offentlighedsloven.'

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev der af justitsministeren fremsat et ændringsforslag, jf. herved Retsudvalgets betænkning afgivet den 28. november 1985, hvorefter bestemmelsen i § 1, stk. 2, nr. 1, blev ændret til dens nuværende formulering. Af bemærkningerne til ændringsforslaget fremgår følgende (Folketingstidende 1985/86, tillæg B, sp. 113):

'Bestemmelsen indebærer, at alle elforsyningsvirksomheder, der producerer eller fordeler elektricitet ved spændinger på 500 V eller derover, omfattes af offentlighedslovens regler. Den fastsatte grænse på 500 V svarer til den grænse, der efter elforsyningslovens § 9 er afgørende for, om en elforsyningsvirksomhed er omfattet af elforsyningslovens regler om prisberegning m.v.'

Det skal i øvrigt bemærkes, at Retsudvalget i forbindelse med behandlingen af forslaget til en ny offentlighedslov, der blev fremsat den 2. oktober 1985, stillede spørgsmål om, hvorvidt justitsministeren ville drage omsorg for, at NESA – Nordsjællands Elektricitetsaktieselskab – blev omfattet af offentlighedsloven (spørgsmål nr. 1 fra Retsudvalget vedrørende lovforslaget). I besvarelsen af dette spørgsmål anførte Justitsministeriet følgende (Folketingstidende 1985/86, tillæg B, sp. 237):

'Ved udarbejdelsen af bestemmelsen i § 1, stk. 2, i forslaget til lov om offentlighed i forvaltningen blev der i forbindelse med afgrænsningen af, hvilke større energiforsyningselskaber der skal omfattes af en offentlighedsordning, af lovtekniske grunde lagt vægt på så vidt muligt at anvende en afgrænsning, der i forvejen er kendt i energiforsyningslovgivningen. For elforsyningsvirksomheders vedkommende valgtes den samme afgrænsning, som gælder med hensyn til spørgsmålet, om der til elforsyningsvirksomhed kræves bevilling.

Der er dog efter justitsministeriets opfattelse ikke noget til hinder for, at der ved udformningen af offentlighedslovens bestemmelse om, hvilke elforsyningsvirksomheder der skal omfattes af en offentlighedsordning, vælges en anden afgrænsning, således at NESA og andre tilsvarende distributionsselskaber umiddelbart omfattes af loven.

En ændring af lovforslaget med henblik herpå kan affattes således:

Til § 1

Stk. 2, nr. 1, affattes således:

'1) elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover,'.

Bestemmelsen indebærer, at alle elforsyningsvirksomheder, der producerer eller fordeler elektricitet ved spændinger på 500 V eller derover, omfattes af offentlighedslovens regler.

Omfattet af bestemmelsen er alle distributionsanlæg bortset fra nogle enkelte meget små anlæg, der alene forsyner et mindre antal private forbrugere. Distributionsanlæg, herunder NESA, der forsyner erhvervsvirksomheder og/eller et større antal private forbrugere, vil være omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter endvidere 20-25 transformerstationer, dvs. anlæg, der normalt forsyner et mindre område end distributionsanlæggene. De transformerstationer, der herefter omfattes af bestemmelsen i §

1, stk. 2, nr. 1, har imidlertid en sådan størrelse, at det efter justitsministeriets opfattelse ikke vil være urimeligt at inddrage dem under en offentlighedsordning. Den fastsatte grænse på 500 V er således også den grænse, der efter elforsyningslovens § 9 er afgørende for, om en elforsyningsvirksomhed er omfattet af elforsyningslovens regler om prisberegning m.v., hvorfor de nævnte transformerstationer også må antages at have praktisk administrativ mulighed for at kunne inddrages under offentlighedsloven.’

I den dagældende elforsyningslov (lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning) fremgik det af § 1, stk. 2, at der ved elforsyning skulle forstås produktion, transmission og distribution af elektricitet fra stationære anlæg samt ind- og udførsel af elektricitet. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgik bl.a. følgende (Folketingstidende 1974/75, 2. samling, tillæg A, sp. 3469):

’Bestemmelsen i stk. 2 definerer begrebet ’elforsyning’, som bortset fra ikke-stationære elanlæg (f.eks. anlæg i biler, tog, skibe og fly) principielt omfatter alle former for elektricitetsproduktion og levering af denne, hvad enten dette sker for egen regning eller – som det er tilfældet for mange transformerforeningers vedkommende – for andres regning.’

3. Som det fremgår af ordlyden af og forarbejderne til offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1 – sammenholdt med ordlyden af og forarbejderne til den elforsyningslov, der var gældende på tidspunktet for indførelsen af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1 – omfatter bestemmelsen alene elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at virksomheder, der alene driver anden form for virksomhed, f.eks. handel med elektricitet, ikke er omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr.

1. Denne bestemmelse omfatter efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke virksomheder, der uden selv at være omfattet af bestemmelsen, direkte eller indirekte måtte eje virksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, idet de pågældende virksomheder ikke derved kan siges at producere, transmittere eller distribuere elektricitet.

Hvis Energi Midt Handel A/S, Energi Midt A/S og Energi Midt Holding a.m.b.a. ikke selv producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, vil de pågældende selskaber efter Justitsministeriets opfattelse således ikke være omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Det bemærkes i øvrigt, at i det omfang der er tale om en elforsyningsvirksomhed, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved en spænding på 500 V eller derover, vil offentlighedsloven gælde for hele virksomheden og ikke alene den virksomhed, der kan betegnes som produktion, transmission eller distribution af elektricitet. Det anførte indebærer, at såfremt den pågældende elforsyningsvirksomhed omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 2, nr. 1, ved siden af produktion, transmission eller distribution af elektricitet driver anden form for virksomhed – f.eks. handel med elektricitet – vil denne virksomhed også være omfattet af loven.”